

Pagna ewlenija>Tehid ta' azzjoni legali>Sistemi legali - tal-UE u nazzjonali>**Sistemi ġudizzjarji nazzjonali**
Sistemi ġudizzjarji nazzjonali

Malta

Din it-taqsimha tagħtik deskrizzjoni ġenerali tas-sistema tal-qrati f'Malta.

Organizzazzjoni tal-ġustizzja – sistemi ġudizzjarji

 Bazikament, is-sistema ġudizzjarja Maltija hija **sistema fuq żewġ livelli** li tinkludi qorti tal-ewwel istanza ppreseduta minn imħallef jew minn magistral, u qorti tal-appell. Il-Qorti tal-Appell fil-Ġurisdiżjoni Superjuri tagħha tkun magħmula minn tlett imħallfin u tisma' appelli minn qorti tal-ewwel istanza ppreseduta minn imħallef. Il-Qorti tal-Appell fil-Ġurisdiżjoni Inferjuri tagħha hi ppreseduta minn imħallef wieħed u tisma' appelli minn qorti tal-ewwel istanza ppreseduta minn magistral. Hemm ukoll diversi tribunali li jitrattaw oqsma speċifiċi tal-liġi u għandhom gradi differenti ta' kompetenza. L-appelli minn deċiżjonijiet mogħtija minn kwalunkwe wieħed minn dawn it-Tribunali kważi kollha jiġu ttrattati mill-Qorti tal-Appell fil-Ġurisdiżjoni Inferjuri tagħha filwaqt li oħrajn jiġu ttrattati mill-Qorti ta' l-Appell fil-Ġurisdiżjoni Superjuri tagħha.

Id-Direttur Ġenerali (Qrati), li jinħatar mill-Prim Ministru, huwa responsabbli mill-amministrazzjoni tal-qrati. Huwa jkun assistit mir-Registralur (Qrati u Tribunali Ċivili), mir-Registralur (Qrati u Tribunali Kriminali), mir-Registralur (Qrati u Tribunali Għawdxin), u mid-Direttur (Servizzi ta' Appoġġ).

Id-Direttur Ġenerali (Qrati) huwa responabbli mill-ġestjoni u mill-amministrazzjoni tad-Dipartiment tal-Qrati tal-Ġustizzja, inklużi r-registri, l-arkivji u servizzi oħrajn, u jmessi wkoll id-Dipartiment tal-Qrati tal-Ġustizzja. L-uffiċjali eżekuttivi tal-qrati kollha li jwettqu xogħolhom fid-Dipartiment tal-Qrati tal-Ġustizzja jieħdu l-istruzzjonijiet tagħhom mingħand, u jwieġbu ta' għemilhom lid-Direttur Ġenerali (Qrati).

Tipi ta' qrati – deskrizzjoni fil-qosor

Tista' ssib deskrizzjoni fil-qosor ta' kull qorti fit-tabella ta' hawn taħt.

Gerarkija tal-qrati

Il-Qorti tal-Appell	It-tieni istanza Appell	Il-Qorti tal-Appell tisma' l- appelli mill- qrati ċivili kemm fil-ġurisdiżjoni superjuri kif ukoll f'dik inferjuri. (i) Din il-qorti tisma' l-appelli mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili u mill-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja). (ii) L-appelli mill-Qorti tal-Maġistrati fil-ġurisdiżjoni ċivili tagħha, mit-Tribunal għal Talbiet Żgħar u mit-tribunali amministrattivi wkoll jinstemgħu minn din il-qorti.	(i) Magħmula minn tlett imħallfin. (ii) Magħmula minn imħallef wieħed.
Il-Qorti tal-Appell Kriminali	It-tieni istanza Appell	Din il-Qorti fil-Ġurisdiżjoni Superjuri tagħha tisma' l- appelli ta' persuni misjuba haġta mill- Qorti Kriminali . Din il-Qorti fil-Ġurisdiżjoni Inferjuri tagħha tisma' l- appelli rigward kawżi li ġew deċiżi mill-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali.	Magħmula minn tlett imħallfin Magħmula minn imħallef wieħed
Il-Qorti Kriminali	L-ewwel istanza	Din il-qorti sservi bħala qorti kriminali u tisma' kawżi kriminali li jmorru lil hinn mill-kompetenza tal-Qorti tal-Maġistrati.	Ippreseduta minn imħallef li jista' jkollu miegħu ġurija ta' disa' persuni
Il-Qorti Ċivili: Il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili Il-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Ġurisdiżjoni Volontarja) Il-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja)	L-ewwel istanza	Il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili tisma' l- kawżi ċivili u/jew kummerċjali kollha li jmorru lil hinn mill-ġurisdiżjoni tal-Qorti tal-Maġistrati. Fil-ġurisdiżjoni kostituzzjonali tagħha, tisma' wkoll il-kawżi marbuta mal-ksur tad- drittijiet tal-bniedem u tal-libertajiet fundamentali li huma protetti mill-Kostituzzjoni u mill-Konvenzjoni Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali. Il-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Ġurisdiżjoni Volontarja) hija qorti b'ġurisdiżjoni volontarja u hija responsabbli mill- interdiżjoni jew mill-inabilitazzjoni tal-persuni mentalment instabbli , min-nomina ta' tuturi għall-istess persuni, mill-ftuħ tas-suċċessjonijiet u mill-konferma tal-eżekutori testamentari. Tiegħu hsieb iżżomm ukoll it-testamenti sigrieti. Din il-qorti tisma' l-kawżi kollha marbuta ma' kwistjonijiet familjari bħal annullamenti taż-żwiggijiet, separazzjoni personali, divorzju, manteniment u kustodja tat-tfal.	Ippreseduta minn imħallef Ippreseduta minn imħallef Ippreseduta minn imħallef
Il-Qorti tal-Maġistrati	L-ewwel istanza	Fil- qasam ċivili , il-Qorti tal-Maġistrati għandha biss ġurisdiżjoni inferjuri tal-ewwel istanza, b'mod ġenerali limitata għat-talbiet li ma jaqbzux il-€15,000 . Fil- qasam kriminali , il-Qorti għandha ġurisdiżjoni doppja: bħala qorti ta' ġudikatura kriminali rigward il-kawżi li jaqgħu taħt il-ġurisdiżjoni tagħha, u bħala	Ippreseduta minn magistral

		<p>qorti istruttoria rigward reati li jaqgħu taħt il- ġurisdizzjoni tal-Qorti Kriminali.</p> <p>(i) Qorti ta' Ġudikatura Kriminali – din il-Qorti għandha l-kompetenza li tisma' l-kawżi kollha relatati ma' reati li jgħorru piena sa 6 xhur priġunerija.</p> <p>(ii) Qorti Istruttoria – il-Qorti tmexxi l-inkjesta preliminari rigward id-delitti u turrinvija l-atti rilevanti lill-Avukat Ġenerali. Jekk ma jkun hemm l-ebda oġġezzjoni min-naħa tal-akkuzat, l-Avukat Ġenerali jista' jirrinviare l-każijiet li jgħorru piena sa 10 snin ħabs lura quddiem il-Qorti tal-Maġistrati biex tisma' u tiddeċiedi l-każ.</p>	
Il-Qorti tal-Maġistrati għal Għawdex	L-ewwel istanza	<p>Fil-qasam ċivili, il-Qorti tal-Maġistrati għal Għawdex għandha ġurisdizzjoni doppja: ġurisdizzjoni inferjuri paragonabbli għal dik eżercitata mill-kontroparti tagħha f'Malta, u ġurisdizzjoni superjuri, bl-istess kompetenza tal-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, iżda eskluża l-ġurisdizzjoni kostituzzjonali, u tal-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Ġurisdizzjoni Volontarja). Fil-qasam kriminali, il-Qorti tal-Maġistrati għal Għawdex għandha l-istess kompetenza tal-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali u bħala Qorti Istruttoria.</p>	lppreseduta minn maġistrat
Il-Qorti tal-Minorenni	L-ewwel istanza	<p>Il-Qorti tal-Minorenni tisma' l-akkużi fil-konfront ta', u tiegħu hsieb procedimenti oħrajn marbuta ma' minorenni li għandhom inqas minn 16-il sena u tista' anki tagħmel ordnijiet ta' kura.</p>	lppreseduta minn maġistrat u żewġ membri
Tribunal għal Talbiet iż-Żgħar	L-ewwel istanza	<p>It-Tribunal jiddeċiedi b' mod sommarju, skont il-prinċipji tal-ekwi-tà u tal-liġi, fuq talbiet ta' inqas minn €5000.</p>	lppresedut minn Ġudikatur

Bażijiet tad-dejta legali

Is-sit elettroniku uffiċjali tal-Gvern tal-**Ministeru għall-Ġustizzja, Kultura u Gvern Lokali** jipprovdi diversi servizzi *on line*. Is-sit, bil-Malti u bl-Ingliż, jinkludi informazzjoni dwar il-Ministeru tal-Ġustizzja u tal-Intern, kif ukoll dwar il-qrati tal-ġustizzja, is-sistema ġudizzjarja u l-ġudikatura, l-Uffiċċju tal-Avukat Ġenerali, is-servizzi tal-qorti u s-servizzi legali.

Dawn li ġejjin huma *links* għad-diversi possibiltajiet offruti taħt is-servizzi tal-qorti u s-servizzi legali:

[Ministeru għall-Ġustizzja, Kultura u Gvern Lokali](#)

[Servizzi tal-Qorti](#)

[Servizzi tal-Qorti - Sentenzi Online](#)

[Servizzi tal-Qorti - Proċeduri tal-Qorti](#)

[Servizzi tal-Qorti - Użu tal-Awli](#)

[Servizzi tal-Qorti - Statistika](#)

[Servizzi tal-Qorti - Bejgħ b'subbasti](#)

[Servizzi tal-Qorti - Formoli Ċivili \(bil-Malti\)](#)

[Esperti tal-Qorti](#)

[Servizzi Legali \(Liġijiet ta' Malta\)](#)

L-aħħar aġġornament: 20/12/2016

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.